

Elaija — Nke Ise

Ntu nkiti amuma

Jeff Pippenger

2023-10-03

Mgbe Ilaia mere ka Ehab kpokota Izrel niile na Kamel, o bu ihe nnochianya nke ihe ga-eme n'odinihu, ya bu, Chineke iweputa nzuko-ukwu ahụ n'oge Ochihiri na 1798 mgbe afọ atọ na okara nke mkpagbu gachara, ma duru ha ruo 1844, ma site n'ebe ahụ gaa n'ihu ruo 1863. Ubochi atọ ahụ bu akara oge atọ ikpeazu nke nhazi ahụ nke "oge asaa," dika Aizaya siri deputa ya n'isi nke asaa.

Akuko ihe mere eme ahụ nke afọ 1798, 1844, na 1863 ka e gosikwara n'udi amuma mgbe Mosis duru umu Izrel puo n'ohu Ijpt ruo n'Ugwu Sainai. Akuko nke mmuo ozi mbu na nke abuo na-anochi anya mmeghari Millerite, nke malitere n'oge ogwugwu na 1798 ma gara n'ihu ruo mgbe mmeghari ahụ ghorọ uka na 1863. Ilaia na Mosis bu ndi akaebe abuo bu isi nke akuko ihe mere eme Millerite, ma ha bukwa ndi akaebe abuo bu isi n'akwukwo Mkpughe n'oge akuko ihe mere eme nke mmuo ozi nke atọ.

Mmeghari Millerite na-akara mmalite nke ozi oma ebighi ebi nke Mkpughe iri na anọ, ma Future for America na-akara njedebe ya. N'etiti mmeghari mmalite nke ndi Millerite na mmeghari njedebe ahụ, anyi na-ahu Uka Seventh-day Adventist. Di ka ndi oka mmuta akuko ihe mere eme nke Uka Adventist si kwuo, n'afọ 1856, ndi foduru nke mmeghari Millerite banyere n'onodu Laodisia, otu a ka oge Filadelfia, nke nochiri anya afọ 1798 ruo 1856, siri kwusi.

N'isiokwu gara aga, anyi gosiputara na mmuo nso jikotara nkuda-mmuo nke igafe Osimiri Uhie na nnukwu nkuda-mmuo nke afọ 1844. N'oge ahụ ka ule nke ubochi izu ike, di ka e si anochi anya ya n'ime mana ahụ, bjara n'akuko ihe mere eme nke Moses. N'otu isi-amuma ahụ, ihè nke sitere n'Ebe Nso Kachasi Nso malitere usoro ule na ime ka o di ocha, bido na ubochi izu ike, maka ndi gafere osimiri ahụ ma site n'okwukwe banye n'Ebe Nso Kachasi Nso. Usoro ule ahụ nke buru uzo gaa n'ihu 1844 malitere n'akuko ihe mere eme nke Moses n'oge omumu ya, ma maka ndi Millerite n'afọ 1798, site n'iba uba nke omuma ahụ Daniel kwara na o ga-emeputa usoro ule nke nzokwu atọ nke duuru n'ikpe.

A ga-eme ka otutu di ocha, a ga-emekwa ka ha di ocha dika ocha, a ga-anwalekwa ha; ma ndi ajo omume ga-eme ajo omume: o dighi onye obula n'ime ndi ajo omume ga-aghota; ma ndi amamihe ga-aghota. Daniel 12:10.

Mmeghe nke ikpe n'ubochi Oktoba 22, 1844, ka e sere onyinyo ya site n'ikpe Fero nke malitere n'aka umu mbu nke Ijpt ma kwusi n'ime mmiri Oké Osimiri Uhie. Ozugbo ndi amamihe batara n'Ime Nso Kachasi Nso site n'okwukwe, ma o bu gafee n'Oké Osimiri Uhie, usoro nnwale ahụ nke malitere n'oge ogwugwu n'afọ 1798 gara n'ihu obuna gafee 1844. N'akuko ihe mere eme nke Mosis, e gosiri ya site na ule iri, nke Izrel dara n'uzo o bu. Nke ikpeazu n'ime ule iri ahụ bu mgbe ndi nledo iri na abuo nyochara Ala Nkwa ahụ. Ule mbu n'akuko ihe mere eme Mosis bu ule

mana ahụ nke na-anọchi anya Sabbath, ma n'ebe ndị Millerite nọ, a kọwara Sabbath dịka ule mbụ mgbe Ọktoba 22, 1844 gachara. Ebe ule mbụ bụ Sabbath n'akụkọ ihe mere eme abụọ ahụ yiri ibe ha, ule itoolu ndị sochirinụ n'akụkọ ihe mere eme Mosis na-egosi na mgbe 1844 gasiri, a ga-enwe usoro ule ga-eduga n'ibanye n'Ala Nkwa ma ọ bụ n'ọzara ọnwụ. 1863 na-anọchi anya ule ikpeazụ nye ngaghari Millerite. Anyị ga-amalite ịtule ihe a mgbe ndị nledo iri na abụọ laghachiri na akụkọ ha banyere Ala Nkwa ahụ.

Ha laghachiri site n'inyocha ala ahụ mgbe ụbọchị iri anọ gasiri. Ha gara, biakwutekwa Mozis, na Eron, na nzukọ ụmụ Izrel niile, n'ọzara Pean, na Kadesh; wee wetara ha akụkọ, nye kwa nzukọ ahụ niile, ma gosi ha mkpuru ala ahụ. Ha korọ ya, si, Anyị rutere n'ala ahụ ebe i zitere anyị; n'ezie, ọ na-eru mmiri ara ehi na mmanụ aṅụ; nke a bụkwa mkpuru ya. Ma otu ọ di, ndị bi n'ala ahụ di ike, obodo ha bụkwa ndi e ji mgbidi gbaa gburugburu, ha dikwa nnoo ukwu: ozokwa, anyi huru umu Anak n'ebe ahụ. Ndi Amalek bi n'ala ndida: ndi Het, na ndi Jebus, na ndi Amoraite bi n'ugwu: ndi Kenan kwa bi n'akuku oké osimiri, na n'akuku Jordan. Kaleeb mere ka ndi mmadu daa juu n'ihu Mozis, si, Ka anyi rigoo ozugbo, were ya n'aka; n'ih na anyi puru nnoo imeri ya. Ma ndi ikom ahụ soro ya rigo kwuru, Anyi apughị irigo megide ndi ahụ; n'ih na ha kari anyi n'ike. Ha wee butere umu Izrel akuku ojo banyere ala ahụ ha nyochara, si, Ala ahụ anyi gafere n'ime ya iji nyochaa ya bu ala na-eripia ndi bi n'ime ya; ndi niile anyi huru n'ime ya bu ndi toro ogologo nke ukwu. N'ebe ahụ ka anyi huru ndi dike ukwu ahụ, umu Anak, ndi si n'aka ndi dike ukwu puta: anyi dikwa n'anya anyi onwe anyi ka ukpara, otu a ka anyi dikwa n'anya ha. Onu Ogugu 13:25–33.

Akuku Akwukwo Onu Ogugu a nwere ufodu eziokwu ndi di oke mkpa ka a riba ama, ndi a puru ileghara anya nfe mgbe a naghị atule akuku ihe mere eme e gosiputara n'ime ya dike ihe na-anochi anya mmeghari Millerite. Otu isi okwu bu na ndi nnupuisi ahụ nke nwere “akuku ojo” na-ada n'ule ha nke iri na nke ikpeazu, nakwa na n'ule ikpeazu ahụ ka e gosiputara klaasi mmadu abuo. Klaasi abuo ahụ ndi noworo na-etolite site n'akuku ihe mere eme nke ule itoolu gara aga gosiputara agwa ha dabere n'akuku ha horo inakwere. N'afọ 1863, Adventism Millerite juru akuku Mozis, dike amuma igba ohu di n'ime Levitikos iri abuo na isii si anochi anya ya. Akuku Joshua na Caleb wetara bu nanj ikwughachi “akuku” Chineke n'ime akuku ihe mere eme nile nke nnaputa ha site n'igba ohu. Site n'oge a muru Mozis gaa n'ihu, Chineke ekwewo nkwa na O ga-ewepu ha n'igba ohu banye n'ala ahụ e kwere Abraham nkwa otutu nari afọ tupu mgbe ahụ. Joshua na Caleb na-anochi anya ndi guzoro n'elu akuku ntola ahụ; ndi nledo iri ndi ozo juru na Chineke ewetala akuku ahụ n'ezie.

Nkpokota ahụ dum weliri olu ha elu, tie mkpu; ndi mmadu wee bee akwa n'abalị ahụ. Umu Izrel niile wee ntamu megide Mosis na megide Eron; nkpokota ahụ dum wee si ha, O buru na anyi anwula n'ala Ijpt! ma ọ bu ọ buru na anyi anwula n'ozara a! Gini kwa mere Jehova ji kpota anyi n'ala a, ka anyi daa site n'mma agha, ka ndi nwunye anyi na umu anyi buru ihe nkwa? O gaghi-adi anyi mma ilaghachi n'Ijpt? Ha wee si ibe ha, Ka anyi hoputa onye-isi, ka anyi laghachikwuru Ijpt. Onu Ogugu 14:1–4.

Mgbe na 1863 James White dere otu akuku n'ime Review and Herald na-aju nghota Miller banyere “oge asaa,” ma n'otu afọ ahụ Uriah Smith biputara eserese adigboroja nke enweghi ihe ọ bula metutara “oge asaa” nke Levitikos, ma White ma Smith wepuru ọrụ William Miller n'akuku ma jiri

usoro nkowa Akwukwo Nso nke Protestant ndi dapuru n'ezi okwukwe ruo oru. E jiri usoro nkowa nke ndi dapuru n'ezi okwukwe, ndi ha ka na nso nso a kporo "umunwaanyi Babilon," mee ka o buru arumuka a ga-eji ju ozi Miller, nke mmuo ozi Gebriel duru. N'ule nke iri maka Izrel oge ochie ha kwuru ozugbo, "Ka anyi hoputa onye-isi, ka anyi laghachi n'Ijpt." Odi na n'ule nke iri na nke ikpeazu dabere n'iju "akuko" nke kwekoro na akuko ahụ site na mmalite, na ochicho ilaghachi n'ohu Ijpt. Mgbe Jeremaya nochiri anya n'uzo ihe nochianya ndi ahụ nwere nkuda mmuo n'ih amuma 1843 nke na-emezughị, Chineke kporo ya kpomkwem ka o laghachikwute Chineke na n'oku mbu o nwere maka ozi ahụ, ma nyekwa ya iwu ka o ghara ilaghachikwute ndi ahụ e ji mara di ka umunwaanyi Babilon.

Ya mere, otu a ka Onye-nwe-anyi kwuru, O buru na i laghachi, mgbe ahụ M ga-eweghachi gi ozo, i ga-eguzokwa n'ihu m; ma o buru na i weputa ihe di oké onu ahia n'etiti ihe ruru aru, i ga-adi ka onu m: ka ha laghachikwute gi; ma gi onwe gi alaghachikwutela ha. Jeremaja 15:19.

N'afọ 1863, James White na Uriah Smith hoputara onye-isi agha oheru ka o duru ha laghachi n'ebe a nyere ha iwu ka ha ghara iga. Joshua na Caleb na-anochi anya ndi choro iga n'ihu, White na Smith na-anochi anya ndi choro ilaghachi azu.

Ihe ozo kwesikwara ka a mata n'ebe a sitere n'Akwukwo Onu Ogugu bu na nnupuisi ikpeazu ahụ, nke kpebiri ka ndi nnupuisi niile nwuo n'ozara n'ime afọ iri anọ sochirinụ, bu otu n'ime ntuka abuo bu isi nke na-eguzobe ukpuru amuma nke Akwukwo Nso na otu ubochi ha otu afọ, nke eleghi anya bu iwu amuma kachasi mkpa Miller ji meghee ozi nke ozi-oma ebighi ebi na nke mmuo ozi mbu. Ihe ama Akwukwo Nso ozo banyere iwu a ka a huru n'Akwukwo Ezikiel.

Mgbe i mezuru ha, dinakwa ozo n'akuku aka nri gi, i ga-ebukwa ajo omume nke ulo Juda ubochi iri anọ: Akwuputala m gi ubochi o buka ka o buru otu afọ. Ezekiel 4:6.

Ihe a na-adighi ahukari n'amaokwu abuo ahụ guzosiri ike ukpuru nke otu ubochi ibu otu afọ, bu onodu akuko ihe mere eme nke amaokwu abuo ahụ.

Di ka onu ogugu ubochi ndi unu jiri nyochaa ala ahụ si di, ya bu, ubochi iri anọ, otu ubochi buru otu afọ, unu ga-ebu ajo omume unu, obuna afọ iri anọ, unu ga-amatakwa ila azu m n'ihe m kwere na nkwa. Onu Ogugu 14:34.

Amaokwu ahụ di na OnuOgugu mere na mmalite Izrel oge ochie ma nochite anya nnupuisi nke ndi ogbugba ndu Chineke; amaokwu ahụ dikwa na Ezikiel mere na njedebe Izrel oge ochie ma nochitekwa anya nnupuisi nke ndi ogbugba ndu Chineke. Ntaramahuhu di na mmalite bu onwu n'ozara, ma ntaramahuhu di na njedebe bu ibu ndi ohu n'ala ndi iro ha. Ukpuru ubochi maka otu afọ na-emesi nnupuisi nke ndi ogbugba ndu ike. Ntaramahuhu abuo di: otu na mmalite, otu na njedebe, ma ha abuo di iche. Nke mbu bu onwu site n'ila n'iyi nwayo nwayo ka a na-eme njem n'ozara, nke ikpeazu bu ndota n'agha na ibu ohu na Babilon nkiti.

Mgbe ahụ, Mozis na Eron dara n'ihu ha n'ala n'ihu nzuko dum nke ogbako umu Izrel. Joshua nwa Nun, na Keleb nwa Jefune, ndi so n'etiti ndi gara inyocha ala ahụ, dowara uwe ha. Ha wee gwa igwe mmadu niile nke umu Izrel okwu, si, Ala ahụ anyi gafere iji nyochaa ya bu ala oma nke ukwu nke ukwu. O buru na Onyenwe anyi nwere mmasi n'ebe anyi no, mgbe ahụ O

ga-ebute anyị n'ala a, nye anyị ya; ala nke na-asoputa na mmiri ara ehi na mmanụ ahụ. Naanị unu enupula isi megide Onyenwe anyị, unu atukwala ndị bi n'ala ahụ egwu; n'ihu na ha bụ nri nye anyị: nchebe ha apula n'ebe ha nọ, Onyenwe anyị nọkwa n'ebe anyị nọ: unu atula ha egwu. Ma ogbakọ ahụ dum nyere iwu ka e were nkume tọọ ha. Ma ebube nke Onyenwe anyị putara n'uloikwuu nzukọ ahụ n'ihu umu Izrel niile. Onyenwe anyị wee si Mozis, Ruo ole mgbe ka ndị a ga-akpasu m iwe? Ruo ole mgbe ka ha agaghị ekwere m, n'agbanyeghi ihe iriba ama niile m gosiri n'etiti ha? Aga m etie ha ihe n'orja na-efe efe, ma chupụ ha n'ike nketa ha, meekwa ka m si n'aka gi mee mba ka ukwuu ma di ike karja ha. Mozis wee si Onyenwe anyị, Mgbe ahụ ndi Ijipt ga-anụ ya, n'ihu na i jiri ike gi weputa ndi a n'etiti ha; ha ga-agwakwa ndi bi n'ala a ya: n'ihu na ha anụwo na gi, Onyenwe anyị, nọ n'etiti ndi a, na a na-ahụ gi, Onyenwe anyị, ihu na ihu, na igwe ojii gi guzo n'elu ha, na i na-aga n'ihu ha, n'ehihie n'ime ogidi igwe ojii, na n'abalị n'ime ogidi oku. Ugbu a, o buru na i ga-egbu ndi a niile dika otu nwoke, mgbe ahụ mba ndi nuru akuko banyere gi ga-ekwu, si, N'ihu na Onyenwe anyi enweghi ike iduba ndi a n'ala ahụ O nuru ha iyi na O ga-enye ha, ya mere O gburu ha n'ozara. Ma ugbu a, ana m ariọ gi, ka ike nke Onyenwe m buru nnukwu, dika i kwuru, si, Onyenwe anyi na-adi ndidi ogologo, burukwa onye ebere di ukwuu, na-agbaghara ajo omume na njehie, ma O gaghị ahapu onye ikpe mara n'enweghi ntaramahuhu ma oli, na-eleta umu n'ihu ajo omume nke nna ha ruo ogbo nke ato na nke ano. Biko, gbaghara ajo omume nke ndi a dika idi ukwuu nke ebere gi si di, dika I si gbagharakwa ndi a site n'Ijipt ruo ugbu a. Onu Ogugu 14:5-19.

Akuko ihe mere eme e gosiri n'amaokwu ndi a ghorọ ihe nnochianya nke Akwukwo Nso nke a na-akpo "ubochi nke ikpasu iwe." A kporo "ubochi nke ikpasu iwe" aha n'Abu Oma iri itoolu na ise, Jeremaya iri ato na abuo, na Ndi Hibru ato, ma anyi agaghị ekwuputa ihe nnochianya ahụ n'oge a. E nwere ukpuru di mkpa e gosiri n'akuku Akwukwo Nso gara aga nke a ghaghị imata. E gosikwara ukpuru ahụ site n'aka onye-amuma Samuel, Lucifa, Ellen White, na n'ezie Mozis n'akuku Akwukwo Nso a.

Ha wee gwa ya, Lee, i meela agadi, ma umu gi ndi ikom adighi eje ije n'uzo gi: ya mere ugbu a meere anyi eze ka o kpee anyi ikpe dika mba nile. Ma okwu ahụ wutere Samuel obi, mgbe ha siri, Nye anyi eze ka o kpee anyi ikpe. Samuel wee kpee ekpere n'ebe Onyenwe anyi nọ. Onyenwe anyi wee si Samuel, Gee nti n'olu ndi mmadu n'ihe niile ha na-agwa gi: n'ihu na o bughị gi ka ha juru, kama o bu m ka ha juru, ka m ghara ibu eze ha. Dika oru nile ha ruru site n'ubochi m mere ka ha si n'Ijipt puta ruo taa, nke ha ji ahapu m, fee chi ozo, otu a kwa ka ha si emekwa gi. Ugbu a, ya mere, gee nti n'olu ha: ma otu o sina di, gbaa ha akaebe ike, gosi kwa ha omume eze ahụ ga-achị ha. Samuel wee gwa ndi mmadu nile okwu nile nke ONYENWE ANYI, bu ndi rioro ya eze. O wee si, Nke a ga-abu omume eze ahụ ga-achị unu: o ga-akporo umu unu ndi ikom, dozie ha nye onwe ya, ibu ndi ugbo agha ya, na ndi na-agba inyinya ya; ufodu kwa ga-agba oso n'ihu ugbo agha ya. O ga-edobe onwe ya ndisi puku mmadu, na ndisi iri mmadu ise; o ga-etinye ha ikọ ala ya, na ighota owuwe ihe ubi ya, na ime ihe agha ya, na ihe ndi ugbo agha ya. O ga-akporokwa umu unu ndi inyom ka ha buru ndi na-esi ihe uto, na ndi na-esi nri, na ndi na-eme achicha. O ga-akporo ala unu, na ubi-vine unu, na ubi-olive unu, obuna ndi kachasi mma n'ime ha, nye ndi-ozu ya. O ga-ewerekwa otu uzọ n'ime iri nke mkpuru unu, na nke ubi-vine unu, nye ndi-isi ya, na ndi-ozu ya. O ga-akporokwa ndi-oru unu ndi ikom, na ndi-oru unu ndi inyom, na umu-okorobia unu ndi kacha mma, na inyinya ibu unu,

tinye ha n'orụ ya. Ọ ga-ewere otu ụzọ n'ime iri nke aturu unu: unu onwe unu ga-abukwa ndi-oru ya. Unu ga-etikwa mkpu n'ubochi ahụ n'ihu eze unu, onye unu ga-ahorara onwe unu; ma ONYENWE ANYI agaghị anụ unu n'ubochi ahụ. Ma ndi mmadu juru irube isi n'olu Samuel; ha wee si, Mba; kama anyi ga-enwe eze n'elu anyi; ka anyi onwe anyi kwa wee di ka mba nile; ka eze anyi wee kpee anyi ikpe, puta n'ihu anyi, busokwa agha anyi. Samuel wee nu okwu nile nke ndi mmadu, wee kogharja ha na nti ONYENWE ANYI. Onyenwe anyi wee si Samuel, Gee nti n'olu ha, meere ha eze. Samuel wee si ndi ikom Izrel, Ka onye o bula laa n'obodo ya. 1 Samuel 8:5–22.

N'akuku Akwukwo Nso a, Izrel oge ochie juru Chineke dika Eze ha, ma akuko ihe mere eme ahụ na-egosi n'ihu ruo n'oge ha kposara na ha enweghi eze obula ma e wezuga Siza. Ha juru ochichi Chineke, ma kwusie ike ka e nye ha eze sitere n'etiti ndi nke ha, naani iji mechaa kposaa na eze ha bu eze Rom. Eze Rom n'ubochi ikpeazu bu popu nke Rom.

Ma ha tiri mkpu, Wepu ya, wepu ya, kpegide ya n'obe. Pailet wee si ha, O bu Eze unu ka m ga-akpogide n'obe? Ndi isi nchujà zara, Anyi enweghi eze ozọ ma e wezuga Siza. Jon 19:15.

Iju ochichi Chineke juru bu ihe wutere Samuel nke ukwu ma metukwa ya n'onwe ya, nke mere na o ghotara ya dika iju ofis amuma ya. Ma Chineke mere ka Samuel ghota nke oma na iju ha juru bu nke Chineke, o bughị nke onye amuma. N'ebe abuo a e deputara mmechorita amuma Mosis na nke Samuel n'ihe gbasara nnupuisi nke Izrel oge ochie, ntaramahuhu sochiri nnupuisi ahụ abughị ogwugwu Izrel oge ochie. A ka nwere otu igwe, nke Joshua na Caleb nochiri anya ya, ga-abanye n'Ala Nkwa ahụ, ma n'akuko Samuel, ogwugwu Izrel oge ochie di na mmechi nke ndi eze Izrel, o bughị na mmalite ya.

Moses rioro Chineke aririo ka O nogide na-arụ oru n'etiti Izrel oge ochie, n'ihu na Moses kpebiri na ime ka ha ruo ogwugwu n'oge ahụ ga-akowa n'uzo na-ezighi ezi akuko nsọ nke nzoputa nke ndi Ya na nkwa Ya idu ha banye n'ala ahụ Chineke kwere Abraham na nkwa. Isi okwu ebe a bu na Chineke na-ahoro ikwe ka nnupuisi ma mee ma nogidekwa, mgbe O chorọ iji nnupuisi ahụ buru àmà nke eziokwu ahụ.

Àgwà nke iwe ezi omume nke Samuel gosiputara ka Ellen White gosiputakwara.

“O dibeghi mgbe o bula m huru n'etiti ndi anyi udi afọ ojuju siri ike n'onwe ha na enweghi ochicho inakwere ma kweta ihè dika e gosiputara ya na Minneapolis. E gosiri m na o dighi obuna otu n'ime otu ahụ bu ndi jigidere mmuo e gosiputara na nzuko ahụ ga-enwekwa ozọ ihè doro anya iji mata oke onu ahia nke eziokwu ahụ e zitere ha site n'eluigwe ruo mgbe ha wedara mpako ha ala ma kwuputa na o bughị Mmuo nke Chineke kpaliri ha, kama na uche ha na obi ha juputara n'ikpa okè. Onyenwe anyi chorọ ibiaru ha nso, igozị ha, ma gwoọ ha n'idapu azu ha, ma ha ekweghi inu nti. Mmuo ahụ kpaliri ha bu otu mmuo ahụ kpaliri Kora, Datan, na Abiram. Ndi ikom ahụ nke Izrel kpebisiri ike iguzogide ihe àmà niile ga-egosi na ha hiere uzo, ha wee nogide, nogidekwa n'uzo nke nkewa obi ha ruo mgbe e dotara otutu ndi puo ka ha sonyere ha.

“Onye ka ndi a bu? O bughị ndi na-adighi ike, o bughị ndi na-amaghi ihe, o bughị ndi na-enwetabeghi ihè. N'ime nnupuisi ahụ e nwere ndi-isi narị abuo na iri ise ndi a ma ama

n'ogbakọ ahụ, ndị ikom a ma ama. Gịnị ka àmà ha bụ? 'ogbakọ ahụ dum dị nsọ, onye ọbụla n'ime ha, Onye-nwe-anyi nọkwa n'etiti ha: gịnizi mere unu ji ebuli onwe unu elu karịa ọgbakọ nke Onye-nwe-anyi?' [Numbers 16:3]. Mgbe Kora na ndị òtù ya lara n'iyi n'okpuru ikpe Chineke, ndị ahụ ọ ghogburu ahughị aka Onye-nwe-anyi n'orụ ebube a. Ụtụtụ echi ya, ọgbakọ ahụ dum boro Mozis na Erọn ebubo, si, 'Unu egbuola ndị nke Onye-nwe-anyi' [verse 41], ọjia otiti wee dakwasị ọgbakọ ahụ, ihe kariri puku iri na anọ wee laa n'iyi."

"Mgbe m kpebiri ihapụ Minneapolis, mmụọ ozi nke Onyenwe anyị guzoro n'akukụ m wee si: 'Ọ bughị otu a; Chineke nwere ọrụ ọ ga-enye gi ime n'ebe a. Ndị ahụ na-emeughachi nnupuisi Kora, Datan, na Abiram. Edebela m gi n'ọnọdụ gi kwesiri ekwesị, nke ndị na-anoghi n'ihè agaghị ekweta; ha agaghị aña ntị n'àmà gi; ma aga m anonyere gi; amara M na ike M ga-akwado gi. Ọ bughị gi ka ha na-eleda anya, kama ndị ozi na ozi ahụ nke M na-eziga nye ndị nke M. Ha egosila nlelị nye okwu nke Onyenwe anyị. Setan emeela ka anya ha kpuo isi ma mebie ikpe ziri ezi ha; ma ọ bụrụ na mkpuruobi ọbụla echegharighi na mmehie a ha, nnwere onwe a a na-edoghi nsọ nke na-akpari Mmụọ nke Chineke, ha ga-eje ije n'ochichiri. Aga m ewepu ihe-ndọba oriọna n'ọnọdụ ya ma ọ bụrụ na ha echegharighi ma bụrụ ndị a toghatara, ka M wee gwoọ ha. Ha emebiwo anya ime mmụọ ha. Ha achoghi ka Chineke gosi Mmụọ Ya na ike Ya; n'ihia na ha nwere mmụọ ikwa emo na ikpoasi n'okwu M. A na-eme mfe uche, ihe efu, ikwa ochi, na ikwu njakiri kwa ubochi. Ha etinyebeghi obi ha icho M. Ha na-eje ije n'oku nke ha onwe ha munyere, ma ọ bụrụ na ha echegharighi, ha ga-edina n'iru uju. Otu a ka Onyenwe anyi kwuru: Guzoro n'ọnọdụ ọrụ gi; n'ihia na anonyere m gi, agaghikwa m ahapu gi ma ọ bụ hapu gi n'iyi.' Okwu ndi a sitere n'aka Chineke ka m na-enweghi obi ike ileghara anya." The 1888 Materials, 1067.

A tanyere Nwanneanyi White n'uche Samuel, a gwa ya ka ọ nọrọ na ndi nnupuisi ahụ na nnupuisi ha ma "nogide na" "ebe" nke "orụ" ya. E nyere ya iwu ka ọ guzosie ike n'ebe ọrụ ya di, mgbe ya onwe ya (onye amuma nwanyi ahụ) ekpebiela ihapu ndi nnupuisi ahụ na nnupuisi ha ka ha buri nke onwe ha.

Iwu nke ikwuputa ihe mbu, nke bu akuku bu isi nke ukpuru Alfa na Omega, na-egosi na oge mbu e kwuru okwu banyere otu isiokwu bu ihe kachasi mkpa. Ihe jikoro ya na mmalite kpomkwem nke nnupu-isi Lucifer bu eziokwu ahụ na, ọ buri na Chineke chorọ ya, Ọ nwere ike niile di mkpa jji kpochapu Lucifer n'oge echiche mbu ahụ nke icho naani onwe ya nke sitere n'ime uche Lucifer. Chineke puru iwepu Lucifer n'ime ihe e kere eke, ma O nwere ike nke na, ma Ọ horo ime ya, Ọ gaara eme ya n'uzo nke na obuna ndi mmuo ozi ndi ozo agaghị ama ihe mere. N'ezie, O meghi otu a, n'ihia na, n'etiti ihe ndi ozo, nke ahụ gaara abu igonari agwa Ya; ma Ọ nwere n'ezie ike okike nke gaara enye Ya ohere ime kpomkwem ihe ahụ. Ma O meghi ya. O jiri ndidi kwe ka nnupu-isi ahụ buri akuku nke amà banyere agwa Ya, akuku nke igba-ama nke esemokwu ahụ nke malitere n'elugwe ma n'ikpeazu ga-abia n'awa. Nke a bu ihe mkparita uka Mozis rupertara nye Izrel oge ochie. Chineke kwe ka ogbo ndi nnupu-isi nwuo n'ozara, ma jiri akuko ihe mere eme ahụ dika ihe atụ nke Akwukwo Nso jji kwalite eziokwu ndi ahụ jikotara na ozioma ebighi ebi.

N'otu a ka o di kwa, banyere iju Chineke dika eze n'ubochi Samuel. E nyere Samuel iwu ka ọ gaa n'ihu guzoro n'ọnọdụ ọrụ ya, n'agbanyeghi nkwenye onwe ya na amamihe amuma ya. A na-amatakwa akuku a nke nlekota amuma na nke akuko ihe mere eme nke Chineke n'iwughari ulo

nsò mgbe a dotara ha n'agha Babilon. Chineke buru amuma ma chikwaa akuku nile nke afò iri asaa nke ndokpu n'agha ahụ; nloghachi ha na Jerusalem, iwughari Jerusalem, ulò nsò, na okporo ámá na mgbidi. O setipuru amuma oge ndi ahụ nke kporo ihe mgbe a ga-atohapu ha n'ndokpu n'agha. O kowara iwu ole ga-adị iji kaa mmalite nke afò puku abuo na nari atò ahụ. O kporo Sairòs aha, eze ogo mmuo ahụ, onye ga-ebido usoro ahụ site n'iwu mbu. Akuku nile nke iwughari Jerusalem na ulò nsò ka a kowara kpomkwem, O kpolitekwara ndi ezi omume na ndi amuma iji ruzuo oru ahụ.

N'agbanyeghi ihe omuma-amuma Chineke na ntinye aka Ya nile nke putara ihè, nnupuisi nke dugara n'agha mbibi na ndota n'agha na Babilon emewori ka onuno nke Ya n'onwe Ya na ndi Chineke rute na njedebe. Ebube shekinah alaghachighikwa ozo n'ulo nsò ahụ e wuru ozo. E ji akuko ihe mere eme ahụ dum wulite usoro amuma maka akuko ihe mere eme nke oge ogwugwu nke uwa, o bu ezie na a gozibeghikwa ulò nsò ahụ ozo site n'onuno shekinah n'Ebe Kachasi Nso. N'echiche ahụ, ulò nsò ahụ e wuru ozo bu àmà, o bughị nke onuno Chineke, kama nke nnupuisi Izrel. Ma ndi amuma nke akuko ihe mere eme ahụ, dika Samuel na Sister White na Minneapolis, gara n'ihu ije ozi n'oru nke ndi amuma.

Nnupuisi nke Lucifer bu ihe mbu e kwuru banyere ya n'oke esemokwu di n'etiti Kraist na Setan, Chineke kwekwara ka nnupuisi ahụ gaa n'ihu n'ihì ebumnuche nke Ya. Samuel, n'agbanyeghi iwe ezi omume ya megide ochicho Izrel inwe ka mba ndi ozo, a gwara ya ka o sonyere n'ite mmanu ndi eze abuo mbu. Ma ndi amuma nke Chineke sonyerekwa n'iwughachi ulò nsò Chineke, ulò nsò ahụ nke na-agaghikwa enwe ozo onuno shekinah nke Chineke.

Ndi ahụ na-eji "efere ifo" ha emegide Okwu amuma, n'igbalị ikpuchi nnupuisi nke Adventism n'afò 1863, ma horo iwulite arumuka ha n'elu ezi uche ahụ na o buru na ihe o bu na-ezighi ezi mere n'afò 1863, nwanji amuma ahụ gaara egbochila ya, na-egosi n'amaghi ama kpamkpam ukpuru mbu ahụ e kporo aha na mbu kpomkwem mgbe a kpoturu nnupuisi megide Chineke aha. Chineke na-ekwe ka nnupuisi diri maka ebumnuche nke Ya, ma o burukwa na O horo ka ndi amuma Ya noro n'etiti, ma o bu noro juu, n'ime nnupuisi ndi puru ibia, nke ahụ bu nhoro Ya.

Ka anyi na-amalite itule usoro ule nke 1844 ruo 1863, nke e jiri ule iri ahụ ndi Izrel oge ochie dara mgbe ha gafesiri Oké Osimiri Uhie mee ihe nnochianya ya, o di oké mkpa ighota eziokwu Akwukwo Nso a. Ndi-amuma Chineke na-arụ oru dika ndi-amuma Ya n'oge nrubeisi na n'oge nnupuisi, ma n'oge ufodu ha adighi aju ma o bu gbochie okwu ufodu ndi, n'ile elu anya, ga-adị ka ihe a ga-atu anya ka onye-amuma ju ma o bu gbochie. N'oge ufodu, o doro anya na ha maara nnupuisi ahụ, ma a na-egbochi ha; ma n'oge ndi ozo, Onyenwe anyi na-edobe aka Ya n'elu anya ha gbasara nnupuisi ahụ. Mgbe a matara echiche ahụ, 1863 na-agho akara-uzo di mkpa n'akuko ihe mere eme nke alaeze nke isii nke amuma Akwukwo Nso, ma maka mpi Protestantism ma maka mpi Republicanism.

Ekwo-kwa-ra, esikwara m n'onu ndi amuma; emekwara m ka ohu baawanye uba, jirikwa m ilu atunyere ihe, site n'ozi ndi amuma. Hosea 12:10.